"Published and distributed under permit (No. 549) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

DARBININKAS

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų tose, kur tikybiniai principai atmetami.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

Tris kartus savaitė	$3.00
Vieną sykį savaitėje	1.50
Bostono apielinkėje	4.00
Užrubežyje metams	4.25
Vienas numeris	3c.

VOL. 4 Metai 4 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 135|467

"Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LAPKRICIO (NOVEMBER) 28, 1918.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Vilniaus vyskupu lietuvis

MALONI NAUJIENA IŠ RYMO.

Visiems žinomas veikėjas gerb. kun. Dr. A. Viskontas iš Rymo praneša, jog Šventasis Tėvas pakėlė į Vilniaus vyskupus gerb. Tėvą Jurgį Matulevičių. Štai ką tasai gerb. veikėjas rašo mums:

Rymas,

Spalių 26, 1918.

Gerbiamoji Redakcija!

Nuo keletos savaičių gyvenu Ryme. Atvykau čia kviečiamas įžymesnių to miesto dvasiškijos asmenų bažnytinių Lietuvos reikalų delei. Susitariau tame dalyke su kun. Petruliu Vilniaus vyskupijos lietuviškos dvasiškijos delegatu pasimatydamas Šveicarijoj, o tap-pat su Lietuvos Tarybos pirmininku p. A. Smetona.

Iš naujienų galiu pranešti, kad nesenai Šv. Tėvas pakėlė į Vilniaus vyskupus Gerbiamą Tėvą Jurgį Matulevičių, vyriausįjį Marijonų Kongregacijos perdėtinį. Galimas daiktas, kad tam tikri paskyrimo dokumentai jau pasiekė Vilnių.

Link Amerikos bažnytinių lietuvių reikalų gerbiamas kun. J. Dobužinskas davė gana daug žinių, kurias, žinoma, pasirūpinsiu atsakančiai suvartoti.

Ryme būti manau reikėtų ligi karo galo.

$4.200.00 LIETUVOS REIKALAMS.

Lapkričio 28-tą dieną 1918 m. Philadelphijos arkivyskupijos lietuviai kunigai matydami nepaprastą, neatsikartotiną reikalą ir paskutinį momentą gelbėti Lietuvą, nutarė, nežiūrint į jųjų jau nekartą dėtas Lietuvos reikaalms aukas, šiuo kartu aukuot Lietuvos liuosybės išgavimui štai ką:

Kun. J. Dumčius	$1000.00
" S. Pautienius	1.000.00
" V. Dargis	500.00
" J. Valaitis	500.00
" J.R aštutis	200.00
" P. Augustaitis	200,00
" J. Kaulakis	200.00
" J. Dobinis	150.00
" V. Matulaitis	150.00
" J. Zableckas	100.00
" P. Česna	100.00
" P. Gudaitis	100.00

Minėta suma privalo būti sumokėta į T. Fondą ne vėliau sausio 28-tos dienos.

Beto nutarta kreiptis į T. Fondo pirmininką, kad jisai malonėtų pratęsti "Laisvės Savaitės" aukų rinkimą iki vas. 1-ai dienai 1919 m.

Kun. Pr. Augustaitis.

Tęsujunda visos ir kiekviena lietuvių kolonija, tenubunda visi ir kiekvienas lietuvis, testoja į darbą del Lietuvos neprigulmybės, teprasmenga kiekvienas jos priešas.

Vokietijos monarchistų jėgos Latvijoj

KAIZERIO LIZDAS ESĄS KURŠE.

The Evening Bulletin—Philadelphia paduoda ilgoką straipsnį apie tai, kad Kuršas esanti kaizerio atspara. Po tuo straipsniu pasirašo Baron Charles Knorring.

Savo žodžiais trumpai atpasakojant to straipsnio turinys yra toks:

Rusijos padėjimas sukelia didžiausius rūpesčius. Paskutinės žinios rodo, jog Rusija neturi jėgų atsikelti ir jai reikia pašalinės paramos, kad ji nepultų didesnėn anarchijon.

Iš suskaldytos Rusijos kila nauji Balkanai, o kai del Baltikos provincijos, tai ji gali būti Hohenzollernu Elba. (Elba yra salukė Tarpžeminėj jurėj, kur pergalėtas Napoleonas buvo apgyvendintas ir paskui nuo jos atlėkęs Francijon vėl apvaldė šalį. Po to įveiktas Napoleonas buvo nugabentas ant šv. Elenos šalos).

Vokietijos valdininkai išanksto matė, kad prieis galų gale prie to prie ko ištikro priėjo. Tai valdininkai prie to išanksto rengėsi ir suko sau lizdą.

Sulyg pranešimų vieno nario Baltikos Valstybinės Tarybos, tai jau keturi mėnesiai tam atgal kaizerio valdžia gabeno savo ištikimiausius ir geriausius kareivius į Kuršą. Nors iš latvių ir estų surinkti pulkai buvo pasiųsti į vakarinį frontą, bet iš ten daugiau kariuomenės buvo partraukta į Kuršą. Į tą kraštą sutraukta imperatoriškoji gvardija, mirties husarai, Aleksandro pulkas ir daug artilerijos.

Iki tol Kurše buvo visai ramu, o vakaruose dalykai blogėjo. Todel labai keistu rodėsi toks kariuomenės gabenimas. Abelnai imant Kuršan buvo sutraukta 500.000 šauniausių Vokietijos kareivių.

Kuršan atgabentieji pulkai tuoj buvo paleisti. Jie apsigyveno sodžiuose, miestuose, ir veda civilį gyvenimą. Vienok jie nuolatai yra susinešime su vyresniaisiais. Pas juos apščiai ginklų ir amunicijos.

Oficieriai apsigyveno dvaruose.

Iš Vokietijos daug amunicijos ir artilerijos atgabenta per Liepojų, Rygą ir Pernavą. Toji amunicija išskirstyta po visą Kuršą. Bile valanda gali šitoji pasklidusi armija būti sušaukta ir daryti bile kas bus liepta. Būtų reikale ginkluojami ir kiti, kurie tik norėtų dėtis prie jų. Tokiu būdu patogioje valandoje galėtų padaryti Vokietijoj perversmes, nuversti ten bile kokią valdžią ir sugrąžinti sostą kaizeriui.

Kuršas yra liuosiausia nuo bolševizmo nuodų šalis visoje Europoje. Kuršas yra lyg laimingas Europos oasis tos epidemios nepaliestas.

Vokietijos kontrevoliucia gali kilti iš Kur[illegible] Kontrevoliucijinės jėgos [illegible] sutrauktos ten, kur jų [illegible] galima tikėtis.

LATVIAI [illegible]MAUGTI.

Nuo Rusijos [illegible]kimo latviuose ir estuose [illegible] nepaprastas tautinis ju[illegible]mas. Nuomonės kai del [illegible] gali skirtis, bet kai del [illegible], tai jie neužginčijamai [illegible] prie savistovybės [illegible] valdymo. Jie turi ypa[illegible] reikalingas tvarkiam val[illegible]niam gyvenimui. Po [illegible]ada jie išgalėjo išplėto[illegible]ratūrą, pasiekti aukštų [illegible]sijų, išsilavinti taupume[illegible] latvių taupomųjų banku[illegible] didžiųsi miesteliuose ir sodž[illegible].

Latvių pa[illegible]himas respublikos vardu "Latvia" laike Rusijos revo[illegible]jos sutiko plačią užuojautą. Latvių tautinis judėjimas už[illegible] paremimo ir daug žadėj[illegible] ir delto, kad jie buvo [illegible]mo bolševizmo ir žie[illegible]balizmo.

Latviai priešinosi prijungimui prie Vokietijos ir už tai buvo persekiojami deportuojami Vokietijon; buvo išleisti įstatymai prieš tinginiavimą, o vokiečiai darbdaviai pavarinėdavo latvius, kad būtų galima juos remiantis įstatymu areštuoti ir deportuoti. Latvių vietosna buvo statomi vokiečiai.

Įvairiomis priemonėmis ten buvo sušaukta Tarybą, kur vokiečiai viršijo ir ji kovo m. 1918 m. kaizerį apšaukė didžiuoju Kuršo kunigaikščiu, o bal. 12 d. Taryba savo posėdžiuose Rygoj apšaukė Kuršą federacijoj su Vokietija. Kaizeris tą viską priėmė ir dabar savo abdikacijoj Kuršo neminėjo ir jis lieka Kuršo karalium.

Vokiečiams pavyko įvaryti kylį į latvių tautinį judėjimą, nes dalis didikų įstojo į latvių judėimą ir tempė prie savo latvius. Tokiu būdu pas latvius apsireiškė susiskaldymas. Sudarė latviuose partiją, pritariančią Kuršą jungti prie Vokietijos. Nors latviai rokavo bolševikizmą savo pragaištimi, bet paskui apsireiškė ir pas juos toji epidemija.

Paaiškėjo, kad bolševikiškieji latvių laikraščiai buvo spauzdinami už vokiečių pinigus. Latvių bolševikų organas "Zihna" (Kova) spausdinama Kuršo didikų organo Duna Zeitung spaustuvėje Rygoje.

Bolševikizmas Kurše šiaip nepavojingas, tik vokiečiams ant tiek patogus, kad suskaldo latvius.

Vokietijos monarchistai tvirtai įsikibę į Provincijas, prigulėjusias Rusijai ir iš ten nesitrauks, jei nebus priversti. Kas valdo Baltikos uostus, tas valdo šiaurinės Rusijos pramonę; jei jie liks vokiečių Rusija giliai prigulės nuo Vokietijos.

Šiuo kartu, vienok, Rusija negali pastatyti reikalavimų kai del Baltiškų provincijų. Buvo laukta, kad griūvant kaizerizmui griūs ir bolševikizmas. Tas kaip matosi nesipildo.

Kol Rusijos bolševikai aiškiai buvo susijungę su Vokietijos autokratija, tai Rusijos partijos pusėtinai veikė išvien.

Bet kuomet Vokietija susmuko, tai visos Rusijos partijos pradėjo veikti kas sau ir pagal savo programus pradėjo gelbėti Rusiją. Partyviškumas paaršėjo. Spausdintais lapeliais, gyvu žodžiu, per partijinius agentus kiekviena partija — socijal revoliucijonieriai, konstitucijonalistai-demokratai, oktebristai — pradėjo taip veikti, kad laimėti Rusiją savo platformai.

(Matome, kad lietuviai kur kas geriau veikia plačioje politikoje, negu rusai).

LATVIJA RESPUBLIKA.

Iš Kopenhageno pranešama, jog Rygoj paskelbta latvių respublika. Karl Kullman ėmėsi sudaryti provizijonalę vyriausybę, karion vokiečių nebus priimama.

ŠAUKIA PRIE VIENYBĖS.

Berlinan buvo suvažiavę apie 70 delegatų iš įvairių Vokietijos dalių. Juos kalbėjo kanclierius Ebert. Jis ragino veikti visiems išvien. Tarpe delegatų buvo keletas senosios valdžios diplomatų, kurie veikia su dabartine valdžia.

Sakė, kad valdžia pavesta į darbininkų ir kareivių rankas. Pirmas naujosios valdžios rūpesnis esąs taikos įvykinimas ir užtikrinimas ekonomiškų pagrindų. Sakė, kad kiekvienas darbininkas ir kareivis iš visų išgalių privalo dirbti kad perbudavoti valstybę. Laisvė yra be vertės, jei nėra maisto ir darbo, sakė jis. Nurodė, kad Steigiamojo Seimo sušaukimas reikalingas užtikrinti bendrą veikimą tarp centralės valdžios ir federuotų valstybių.

Kalbėjo ir užsienio reikalų ministeris Solf. Jis nurodė, kad padėjimas labai pavojingas. Pavojus yra iš talkininkų, kurie norį Vokietiją sunaikinti ir užsimanymo įvairių federuotų valstybių atsiskirti.

NEBUS CENZUROS.

Yra skelbiama, jog iš taikos konfereincijos visi pranešimai bus liuosai leidžiami. Visi svarstymai bus leidžiama skelbti laikraščiuose.

NUVYKO ŠVEDIJON.

Vokietijos gen. Ludendorf nuvyko Švedijon, o buvęs laivyno ministeris von Tirpitz nusiskutęs ūsus pasprukęs į Šveicariją, o maršalas Mackensen iš Rumunijos sugrįžo Berlinan.

Lenkų šunybė.

BAISI LENKŲ KIAULYSTĖ.

Pereitą panedėlį lenkų delegacija lankėsi pas Mass. valstijos gub. McCall. Delegacija prašė gubernatoriaus prigelbėti atsteigti lenkų valstybę. Į gubernatorių kalbėjo vardu delegacijos Szumowska Adamowska. Kaip Boston Herald paduoda, tai toji boba be kito ko pasakius:

"Mes tikime, jog teisybė, prideramas atsinešimas į žmonių teises, principai, del kurių šį didį šalis stojo pasaulinėn karėn, reikalauja, kad vokiečiai tuoj būtų priversti išsinešti iš visų lenkų žemių ir ypač iš Dancigo; kad tuoj būtų imtasi organizavimo pašalpos ir užvedimo komunikacijos per Dancigą ir kad būtų suvienyta Lenkija, inimant jon visas žemes, buvusias po lenkų valdžia prieš pirmą Lenkijos padalinimą, kaipo neprigulminga lenkų valstybė. Tas turi būti viena neatmainomų sąlygų galutinų taikos derybų su Vokietija."

Jei atsiminsime apie Lenkiją prieš jos pirmą padalinimą, tai pamatysime visą tos bobos ir abelnai lenkų begalinį kiauliškumą. Prie tos senosios Lenkijos priskaitoma visa Lietuva, Kuršas, Baltgudija, didelė dalis Ukrainos. Ar tai nereikia ilgaveidiškos drąsos kalbėti apie tai augštiems valdininkams.

Amerika stojo karėn, gindama visų tautų teises, kad visos tautos gautų laisvę, o čia lenkai drįsta tą prinicpą laužyti ir rodyti savo žvėrišką apetitą.

Prez. Wilson sakė, kad lenkų valstybė turi būti atsteigta su visomis žemėmis, kurios yra vienų lenkų gyvenamos. To jiems matyt nepakanka. Jie nori padvigubinti savo šalį, inimti Lietuvą.

Protestuokime prieš nevidonus. Budėkime. Lenkai stato kilpas ant kiekvieno žingsnio.

PIRMA MOTERIS AMBASADORIUS.

Vengrios valdžia nuskyrė p-nią Rosika Schwimmer atstovauti Vengriją Šveicarijoj. Tai pirmas atsitikimas, kad moteris nuskirta į ambasadorius.

Taikos konferencija neilgai truks.

TAIKOS DERYBOS PASIBAIGS VAS. PABAIGOJ.

Iki naujų metų formalių taikos konferencijos posėdžių dar nebus. Per gruodžio mėnesį vis eis talkininkų konferencijos, kur ir prez. Wilson dalyvaus. Sausio pradžioj prasidės formalė konferencija, kuri tęsis apie pusantro mėnesio. Tai-gi po taikos protokolu gal jau bus pasirašyta vasario pabaigoj.

Taikos konferencija bus pačiame Paryžiuje. Tik kaikurie posėdžiai bus laikomi Versaliuose, miestelyje šale Paryžiaus. Tas bus daroma todel, kad Paryžiuje daugiau vietos apsigyvenimui visokių tautų delegacijoms. Didžiuosius hotelius Paryžiuje jau užėmė Anglijos, Amerikos ir Italijos delegacios. Amerikonai paėmė hotelį Crillon. Anglija pasisamdė hotelius Majestic ir Astoria. Belgija pasiskyrė hotelį Lutetia. Iš viso jau 25 hoteliai užimta delegacijoms įvairių tautų.

AMERIKA PAĖMĖ VIRŠŲ.

Paaiškėjo, kad talkininkų vyriausybės nenoromis priima prez. Wilsono punktus. Vis ėjo derybos. Amerika stovėjo už prez. Wilsono taikos punktus. Tuli talkininkų diplomatai nurodinėjo, kad Wilsono punktai buvo geri suskaldymui Vokietijos, dabar-gi nereikią jų laikytis.

Talkininkų diplomatai nurodinėjo, kad ligšiol Amerika nuošaliai laikėsi nuo Europos politikos, todel dabar kuomet karė pasibaigė, tai Amerikai reikėtų pasitraukti nuo Europos politikos.

Talkininkai pripažino Amerikos pagelbos svarbą, bet rokavo, kad karė buvo vien europiečių rūpesniu. Todel Amerika atsiekus savo karės tikslus, turėtų pasitraukti iš Europos politikos. Amerika sakė, kad ne. Amerikos vyriausybė nurodinėjo, kad karėn stojo ne vien, kad jai inkirėjo Vokietija, bet delto, kad jai rūpėjo tuli principai teisių ir teisybių. Kad įvykinti tuos principus Amerikos visuomenė ir rėmė taip uoliai tą karę.

Amerika niekuomet nemanė, kad ji kariauja delto, kad kam galėtų kliūti užkariautų žemių, išskiriant tas žemes, kurios turi grįžti ypatingai valstybei sulyg apreikštų principų.

KIEKVIENAM-I LIETUVIUI-ATEI KATALIKUI-EI LABAI TINKA IR NAUDINGA DOVANĖLĖ ANT ŠV. KALĖDŲ

Tai maldaknygė

"Pulkim ant kelių"

Joje atrasite visas reikalingiausias maldas ir giesmes.

Pulkiai apdaryta drobės ir skūros viršeliais, raudonais ir auksuotais kraštais, ant viršelių auksuotas parašas ir kryželis.

Tai naujausio spaudimo maldaknygė.

Didumas 3¾x5¾x¾ Puslapių 556.

Kaina:

101A Kietais drobės apdarais, raudonais kraštais $1.50
102A Liauniais (Flexible) Immitation drobės viršeliais, raudonais kraštais, apvaliais kampais $1.85
102B Toki pat auksuotais kraštais $2.00
103A Liauniais (Flexible) skūros apdarais, auksuotais kraštais, apvaliais kampais $2.50
104B Toki pat juodos moroko skuros apdarais $3.50

Toji maldaknygė buvo išleista Lietuvoje Šv. Kazimiero Draugijos Kaune ir mes gavę leidimą perspauzdinome su visais pagražinimais, taip kaip kad Lietuvoje buvo išleista.

Nusipirkę sau arba kitam turės geriausią dovaną ant visados.

Dabar laikas pirkti!

Prie kiekvienos maldaknygės pridėsime gražų paveikslėlį su lietuviška maldele.

Siųsdamas užsakymą ir pinigus, adresuok:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Dėkite aukas Lietuvai dabar--Greit bus vėlu.

DARBININKAS

Eina iš So. Boston'o utarninkais, ketvergais ir subatomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	$3.00
Boston and suburbs	4.00
6 months	1.50
Foreign countries yearly	4.25

"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVA GERBIA WILSONĄ.

Dabar visas pasaulis gerbia ir mylį Suv. Valstijų prez. Wilsoną. Jis yra pasaulio vadu. Labiausia, vienok, jis yra gerbiamas prispaustųjų tautų ir pažangiųjų sluogsnių didžiųjų tautų.

Ne vienas iš Amerikos lietuvių be abejonės pamislijo ar lietuviai Lietuvoje žino už ką stovi prez. Wilson, ar žino apie jo 14-ką punktų. Dabar galime pranešti, kad Lietuva žino apie tautų Mozę, prispaustųjų tautų užtarytoją prez. Wilsoną.

"Lietuvos Aidas" spalių 11 d. š. m. rašo: "Nors visi tie punktai anuomet 'Lietuvos Aide' jau yra buvę paskelbti, tačiau dabar jie vėl pravartu atsiminti ir todel mes juos naujai spausdiname 'Lietuvos Aide.'"

Toliau seka garsieji punktai.

Gi "Lietuvos Aidas" spalių 13 š. m., rašo apie užmegstas taikos derybas tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų ir džiaugiasi, kad **"taikai tiesiamieji pamatai yra dideliai iškilnJs ir žada pasauliui visai naują tvarką ir naujas gyvenimo sąlygas."**

"Lietuvos Aidas," pramatydamas karės galą, rašo:

"Iš visų tų atsitiikmų ir aplinkybių galime spėti, kad karo sunkenybių nuvargintas pasaulis kas kartą vis arčiau žengia prie karo galo ir jau stojasi Taikos rūmų angoje.

"Taikai tiesiamieji pamatai yra dideliai iškilnūs ir žada pasauliui visai naują tvarką ir naujas gyvenimo sąlygas.

"Lig šiol daugiausia progos visokiems karams duodavo tai, kad vienos tautos ir valstybės spausdavo ir engdavo kitas. Spaudžiamieji nuolat nerimo ir ieškojo priemonių iššivaduoti. Kiekviena mažesne ar didesne proga kildavo sambrūzdžių sumišimų; tai savo keliu painiodavo valstybių santykius ir dažnai sukeldavo karus. Ateityje to viso žada nebebūti. Tarp Vilsono teikiamųjų taikos programos punktų vienas **reikalauja sudaryti bendrą tautų sąjungą** tam tikromis sutartiės sąlygomis, kad tuo būdu **būtų patikrinta politikos nepriklausomybė didelėms ir mažoms tautoms.** Naujasis Vokietijos kancleris, dėstydamas reichstage naujosios Vokietijos vyriausybės programą spalių m. 5 d. pažymėjo, kad Vokietija sutinka ir yra pasiryžusi stoti į **bendrą tautų sąjungą teisių lygybės pamatu, lygybės tarp didžiųjų ir mažųjų tautų.**

"Tie pamatiniai būsimosios taikos dėsniai atidaro naujų plotų ir mūsų nepriklausomai Lietuvai bendroje didžiųjų ir mažųjų laisvų tautų šeimynoje lygiomis teisėmis ir pareigomis."

Lietuva gali, turi būti ir bus neprigulminga. Lietuvos neprigulmybę remia augšti valdininkai. Tik mes patys nesnauskime, sukelkime savyje drąsą, savimi pasitikėjimą, didvyrišką ir pasiaukojimą; nusi-

Žinios iš Lietuvos.

KARTENA.

(Kretingos apsk.)

Jo Ekscelencija Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius, lankydamas savo vyskupiją, liepos m. 25 d. vakarą, 90 raitų vaikinų, gražiai apsitaisiusių, su vainikais ir lietuviškai-tautiškomis veliavėlėms rankose-lydžiamas, teikės atvažiuoti į Karteną; didžios žmonių minios jau nuo pusdiemio laukė ir gražiai iškilmingai jįjį priėmė. Nulydėtas bažnyčion, išklausė ten klebono apyskaitos apie parapijos stovį; po to užlipo ant sakyklos ir pasakė gražų ir įspūdingą pamokslą; skatino visus prie maldingumo, doros ir mokslo, ragino visus šviestis, mokytis, skaityti geras naudingas knygas ir katalikiškus laikraščius. Potam suteikė Sutvirtinimo Sakramentą per tris dienas t. y. liepos 25, 26 ir 27 daugiau, kaip keturioms tūkstantims žmonių, iš kurių daug buvo pilnai suaugusių, vedusių tekėjusių su sūnais ir dukterimis, nes jau 25 metai buvo praėję po paskutinio Vyskupo apsilankymo mūsų kampelyje. Pagaliau atsisveikindamas su karteniškiais, dar pasakė labai gražią ir įtekmingą prakalbą, kurioje patarė karteniškiams įsisteigti sau, arti bažnyčios namus, kur būtų salė susirinkimams, kurioje šuaugę ir jaunimas, šventadieniais susirinkę, galėtų paskaityti, padainuoti, pažaisti, ir aplamai dorai pasilinksminti ir suteikti kūnui bei dvasiai pajėgų, kad būtų lengviau sunkūs savaitės darbai ir vargų našta nešti. Vakare 6 valandą, raitų būrelio lydžiamas, vainikais išpuoštomis gatvėmis išvyko Kretingon, palikęs karteniškiuose didelį ir gilų įspūdį, kuris neišdils per ilgus-ilgus metus.

VILKAVIŠKIS

(Suvalkų gub.)

Rugpjūčio 26 dieną čia buvo, kinematografo salėje, jau septintas iš eilės vietos "Žiburio" skyriaus susirinkimas.

Susirinkimo programa buvo a) pereito susirinkimo protokolo skaitymas, b) A. Krikščiukaičio referatas ir c) studento Bridžiaus prakalba.

Kaip ir visų čionykščio "Žiburio" susirinkimų, taip-pat ir šio pastarojo visa domė buvo atkreipta į jaunimą. Studentas Bridžius savo prakalboje žadinte žadino katalikiškąjį jaunimą spiestis į draugijas, ypač į jaunimui kuriamąją draugiją, kurios įstatai jau paduoti vokiečių valdžiai užregistruoti. Tikimasi neužilgo sulaukti leidimo.

Beje, pažymėtinas kunigo V. Vaičiulio projektas paimti "Žiburio" draugijai katalikiškųjų laikraščių agentūrą, ypačiai "Tėvynės Sargo," kaipo "Žiburio organo.

KURŠĖNAI.

"Viturio" Jaunimo Draugija buvo įsteigusi čia mokytojų kursus. Rugsėjo 24 d. kursistės išlaikė valdiškus kvotimus ir paskirtos liaudies mokyklose mokytojomis. Pageidaujama, kad padidėtų Jaunimo Draugijos narių skaičius ir toliau dar pasekmingiau darbuotūs Tėvynės naudai.

ŽASLIAI,

Kaišedorių apskr.

Žaslių parapia susilaukė naujo kamendoriaus naujai išvęsto kun. Juozo Labuko, kuris iš pirmos dienos pradėjo raginti žmones prie darbo, susipratimo, knygų ir laikraščių skaitymo, o ypač prie draugijų. Nors nesenai jis pas mus atvažiavo, bet-gi jau nemaža laikraščių praplatino, ypač "Pavasarį," ir jau sutvėrė draugiją. Dieve padėk ir toliaus darbuotis Tėvynės ir Bažnyčios la-

NEMUNAITIS.

Per šv. Panelės gimimo šventę bažnyčioje, ačiū gerb. klebono kun. Baltuškos veiklumui, susirinkta virš 700 mrk. grįžusiųjų iš Rusijos ir reikalaujančiųjų pašalpos mūsų tautiečių naudai.

Apskritai, nemunaitiečiai labai geri žmonės, atjaučia savo brolių lietuvių skurdą ir per tai visur, kur tik reikalinga pagalba, viš ranką ištiesia. Antai, iš Vilniaus Lietuvių komitetas neturėdamas lėšų, atsiuntė čionai 12 vaikučių iš prieglaudos, ir vos spėjo klebonas iš sakyklos pranešti žmonėms, paprašyti, kad priglaustų, — tą dieną visus išvežė globoti.

Ir dar daug žmonių ėjo reikalaudami vaikučių. Matyt, kad atjaučia žmonės kitų vargus ir matydami, kaip vargsta tie mažyčiai vaikeliai, palikę tėvelius Rusijoje, arba visai jų netekę, priglaudžia, sušelpia ir ketina žiemą net leisti mokyklosna.

Jeigu mūsų kiekvienoje parapijoje taip atsišauktų, taip atjaustų kits kitam, tai tikrai nebebūtų pas mus vargstančių, be duonos kąsnio badaujančių...

Tebūnie Nemunaičio parapijonių pasielgimas pavyzdys kitoms parapijoms, kitiems mūsų piliečiams.

ROKIŠKIS.

Rugsėjo mėn. 16 d. rytmetį čia suplevėsavo Lietuvos vėliava, lyg pranešdama mūsiškiams kažką nepaprasta. Toji veliava, apreiškė lietuvių gimnazijos įkūrimą. Tą dieną po ilgų ir sunkių svyravimų, leista buvo Rokiškyje atidaryti Saulės skyriui mišriąją gimnaziją. Ta proga, susirinkus vaikams ir mokytojams paskirtoje valandoje, atlaikytos buvo iškilmingos pamaldos. Per pamaldas vietos klebonas pasakė gražų pamokslą. Pamaldoms pasibaigus visi mokiniai, su gimnazios personalu ir kaikuriais vietiniais inteligentais, atvyko į paskirtąjį gimnazijai rūmą, kur juos sutiko būrys žmonių ir šiaip pakviestųjų svečių. Pašventinus mokyklą, pasakyta prakilnių prakalbų, padainuota Lietuvos himnas ir keletas tautiškų dainų.

MARIJAMPOLĖ.

Mokslo metams "Žiburio" gimnazioj prasidėjus, į Marijampolę suplaukė daug moksleivių. Dauguma iš jų, neturėdami lėšų pragyventi, įstojo į tam tikslui įsteigtus bendrabučius. Šie bendrabučiai vargais negalais buvo suorganizuoti. Pinigų trūksta. Taipgi ir moksleivių padėjimas sunkus. Tenka vien kruopomis ir duona misti. Jau iš senai buvo rūpinamasi, kad šiems bedaliams parinkus kaimuose šiek tiek produktų. Gavus leidimą bus pradėta rinkti produktai. Duosnūs ūkininkai, žinoma, nesigailės šių bedalių sušelpti. Tuo būdu gal šiek tiek pagerės padėjimas ir moksleiviams nebereikės bado kęsti.

MARIJAMPOLĖ.

Nuo spalių m. 7 dienos Marijampolės gimnazijos salėj kasdien, išskyrus šventadienius, pradedant nuo 6 iki 9 v. vak. vėl pradeda veikti liaudies švietimo kursai. Bus išdėstomi šie dalykai: lietuvių kalba, skaičiavimas, vokiečių kalba, istorija, geografija, prigimties mokslai, hygijena, ūkis, o toliau gal bus įvesti ir visuomeniniai mokslai. Be to, atskirai bus rankdarbio kursai, skiriami Darbininkų-Krikščionių Draugijos nariams.

Visi dalykai bus išdėstomi prisitaikant prie klausytojų. Nemokantieji skaityti ir rašyti bus tap-pat mokomi. Tikimasi, kad žmonės pasinaudos [illegible] ir gausiai lankys kursus. Nė vienam, kas tik gali, nereikėtų praleisti tos progos!

Tiems, kurie šiokiomis dienomis negalės lankyti kursų, steigiami yra šventadieniais nuo 9—11 val. rytą kursai. Šie galutinai dar nesutvarkyti.

KURŠĖNAI.

Čionai jau nuo pavasario gyvuoja jaunimo Draugija "Viturys." Prie draugios priklauso iki 40 narių, kurie pasižymi savo veiklumu. Čia buvo rugsėjo mėn. 1 d. surengtas lietuvių vakaras; pastatyta istorijos drama "Mirga" ir komedija "Nepavyko." Vaidinimas pavyko. Pageidaujant publikai "Mirga" buvo pakartota rugsėjo 22 d. Be dramos buvo dar suvaidinta šį kartą "Gaila ūsų."

("Tėvynės Sargas")

VILNIUS.

Tamsi rudens naktis apgaubė Vilnių savo juodais sparnais. Lempos nakties migloje silpnai šviečia Lietuvos sostinės gatves. Gedimino kalnas tamsos glūdūmoje, regis, auga auga, ir savo viršūne tuojau prasimuš pro juodus debesius kelią prie dangaus ugnių...

Didžiosios ir Vokiečių gatvės susidūrime šiandie šviesu ir ramu. Didelis lietuvių teatro rūmas, it milžino siluėtas, imponuoja savo išvaizda. Nevienas lietuvis, skubėdamas į spektaklį, sustojęs prieš dailės šventyklą, pergyvena malonią valandėlę, džiaugdamasis, kad, pagalios, ir mes susilaukėm savojo teatro.

Kasa teatro apspitusi norinčių patekti spektaklin. Viduje jau kupina svečių. Vaidinimas prasideda punktualiai, o publika vis dar renkas. Mat, pripratę "lietuviškai": mažiausiai pusvalandį pasivėlinti. Pertrauka. Kairėje pusėje ložoje sėdi Liet. Tarybos prezidiumas, dešinėje — teatro komisija. Parteryje ir ložose vietos užimtos mūsų visuomenės darbininkų. Galerijose — moksleivija ir šiaip jau žmonės.

Art. J. Vaičkaus dramos mokiniai dr. "Dumblynę" praveda gerai ir dauguma publikos patenkinta vaidinimu. Pradėjus vaidinti tuščią, bet linksmą komediją "Gaila ūsų," juokų nėra galo. Viskas sava, tat gera ir linksma.

VILNIUJE.

Kun. Tumo paskaita šiandien, 13 d., šv. Mikalojaus salėje 6 val. po piet. Mokama 40 fenigų. Paskaita rengiama Lietuvių Moterų Katalikių Draugijos vardu.

Šiomis **dienomis parvežti** atgal į Vilnių keli **religinių ir kitų įstaigų arkivai,** prieš vokiečiams paimant Vilnių išvežti Tulon.

Vilniun atvažiavo iš Rusijos keli buvusieji rusų valdžios gubernatoriai, taip jos buvusysis Vilniaus gubernatorius **Vieriovkinas.**

JONAVA.

Kun. Kazimieras Marma Jonavon pargrįžo 28—IX. Iš vietos (ties Maskva) išvažiavęs 6—IX tad važiuota trys savaitės. Karantinan nusiųsta į Volkoviską, kame išlaikyta 8 dienos. Tenai nėra jokio lietuvio įgaliotinio, reikalo yra.

NEMAKŠČIAI,

Skaudvilės apskr.

Jau dveji metai, kaip gyvuoja pradedamoji liaudies mokykla. Žiemą ją lanko 60 mokinių. Žmonės mielai leidžia savo vaikus į mokyklą ir patys na 92 egz. Juos uoliai platina skaito laikraščius, kurių ateivarg. J. Siparis. "Liet. Aido" 30 egz., "Vienybės" 11, "T. Sargo" 14, "Pavasario" 21, "D. Balso" 16. Tai labai gražus darbas [illegible] vargonininkams, taip arti žmonių esantiems.

("Lietuvos Aidas")

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

MANCHESTER, N. H.

Paketurgubis savo dalį.

Lapkričio 24 d. buvo sušauktas vietinio T. Fondo 49 sk. susirinkimas aptarti, kaip daugiaus surinkti aukų. T. F. sk. pirm. R. Kondrotas perstatęs susirinkimo tikslą prabilus, jam keletą jautrių žodžių į susirinkusius, priminęs dabartinį svarbų momentą ir kaip mes turime dėti aukas kad Lietuvą paliuosavus iš vergijos pančių, paskatino aukoti ne dolerinėmis, bet dešimtinėmis ir šimtinėmis. Pirmas D. Taraškevičius paklojo $20 ir kitos dešimts ypatų, kurios paklojo po dešimtinę. Jų pavardės bus vėliaus paskelbtos. Ta-gi 11 ypatų sumetė $120.00. Beto išrinkta 4 kolektoriai, kurie rinks aukas per stubas. Manchesteriečiai jau daugiaus kaip padvigubino savo paskirtą dalį, nes jau šiandie turime išviso $247.00. Bet Manchesteriečiai nenuleidžia rankų. Tikimos net paketurgubinti. Valio Manchester'io maža kolonija! Už tą mums garbė bus nuo tėvynės.

T. F. Narys.

CHICAGO, ILL.

(Bridgeportas)

LDS. 29 kp. čia laikytame mėnesiniame susirinkime daug įvairių dalykų apsvarstyta kuopos reikale ir kaip ją sustiprinus. Čia ūmai rados naujas narys, kuris mums senai buvo pageidaujamas. Ne taip svarbu del skaitliaus narių, bet del platinimo mūsų idejų mūsų kuopoje. O mes žinome, kad tas mūs naujas narys B. Jakaitis, turi daug gabumų. Čia visiems žinoma, kur daugiaus agitatorių ten ir gyvuoja. Toliaus besvarstant nutarta, kad būtų sumestos aukos į Kalėdinį Tautos Fondą, tai tas ir padaryta. Nariai sumetė $19.00, iš kasos nutarta duoti $5.00. Išviso jau turime $24.00. Tai tas dar ne viskas. Dalykus baigiant užbaigta ir kaslink rengiamojo vakaro, kuris iš senai buvo rengiamas 27 d. lapkričio, prieš Padėkavonės dieną.

Pranešame LDS. 29 kp. nariams, kad sekantis susirinkimas bus priešmetinis todel malonėkite atsilankyti. Bus renkama nauja valdyba ir taipgi storokimės kodaugiausia naujų narių. Sekantis susirinkimas bus gruodžio 12, ketvergo vak., šv. Jurgio parap. svetainėj.

Valdyba.

CLEVELAND, OHIO.

Kilame ir bujojame.

LDS. 51 kp. nepaprasta subruzdo darbuotis kaip tėvynės labui, taip ir pagerinimo darbininkų būvio. Štai šiame susirinkime kas yra rengiamą tautos labui. Advento laike surengti svarbiausias prakalbas su įvairiu programu delei Tautos Fondo. Įsteigti saldainių krautuvę, kur bus laikoma knygynas ir visokie katalikiški laikraščiai, kur bus proga visiems žengti prie apšvietos. Nutarta po Velykų pirmą nedėldienį surengti milžinišką teatrą perstatyti tokį veikalą, kokio dar Clevelandiečiai nematė. Tuomet LDS. rezisierius Jonas Kanoverskis paaiškino, kad perstatys "Eglę, Žalčių Karalienę" arba "Iš Meilės," tai šie veikalai yra gražiausi lietuviškoje kalboje. Nutarta sutrumpinti susirinkimą ir eit ant Tautos Fondo Komisijos susirinkimo, nes nekuriems nariams dešimtinės rankose plevėsavo. Tai užbaigus susirinkimą nešėme savo daleles pakloti Kalėdiniam Fondui.

Turiu pažymėti, kad susirinkimai, LDS. 51 kuopos esti trumpi nežiūrint, kad turime daugybę nutarimų. Čionai nėra jokių ginčų, tarpe mūsų narių žydi vienybė ir broliška meilė; užtai taip pasekmingai veikia, auga ir bujoja ir čionai veikėjų netruksta.

Avinėlis.

WILKES BARRE, PA.

71-mo skyriaus Tautos Fondo laikytas buvo susirinkimas. Nutarta darbuoties Lietuvos visiškai neprigulmybei, rinkti aukas po visą koloniją, aplankyti kiekvieno lietuvio grinčią ir maldauti kiekvieno lietuvio bei lietuvaitės aukų del šgavimo visiškos Lietuvai laisvės. Tai-gi meldžiu mūsų kolonijos visų lietuvių, kad neuždarytų durų mūsų rinkėjams, kurie atsilankys rinkdami aukas del numylėtos mūsų tėvynės Lietuvos. Tegul būna kiekvieno duosni ranka del nuvargusios tėvynės. Galop buvo sumanyta padaryti pirmą žygį Lietuvos gelbėjimui. Pradėta rinkti aukas susirinkime. Aukavo šie asmenys:

Po $20.00: Ona Degučiutė.

Po $10.00: Kun. J. Šupšinskas, J. Kazakevičia, J. Stulgaitis, J. Rekus ir A. Paculiavičiutė.

Po $5.00: J. Karalius, T. Daukšis, P. Mažeika, V. Dailyda, V. Montvila, V. Sinkevičienė, O. Kemėžienė, O. Buragiutė. M. Rutkauskiutė $4.00 ir P. Dvalinckiutė $3.00.

Viso surinkta $117.00.

Nuoširdžiai dėkavoja

T. F. skyriaus valdyba.

CLEVELAND, O.

Draugystė šv. Jurgio laikė paprastą susirinkimą ir atsilankė iš Tautos Fondo skyriaus tam paskirti delegatai — V. Runta ir A. Zaleduonis, kurie labai daug paaiškino apie dabartinį Lietuvos padėjimą ir išnešė rezoliuciją kad ir šv. Jurgio Draugystė neatsiliktų nuo kitų draugysčių bei kuopų ar kuopelių. Kaip tik delegatai iš Tautos Fondo apleido salę, tuojau dr-stės šv. Jurgio Visuotino Seimo atstovai ir kiti darbštūs nariai griebėsi už darbo ir klojo dolerines. Dolerinėmis surinkta $38; smulkių $1.00; Šv. Jurgio dr-ja iš iždo aukojo $100; viso labo $139.00. Pinigai perduoti vietos T. Fondo sykiui. Dr-ja šv. Jurgio duoda pavyzdį ir kitoms mūsų kolonijos draugijoms. Clevelando lietuviai yra labai prie cento ale nėra kam jų pajudinti. Jų širdys nėra užgesę del laisvės Lietuvai ir be didelio raginimo aukuoja Tautos Fondui. Clevelandiečiai nepasiduokime kitoms kolonijoms.

J. K. Valaitis.

NORWOD, MASS.

Čionai gyvuoja Katalikų Spaudos Komisija, nors nedidelis skaičius narių tepriklauso, bet dirbo nenuilstančiai ištisus metus platindami katalikišką spaudą, o pasekmės buvo nebolgiausios. Dabar artinantis Katalikų Spaudos Savaitei viršminėta komisija nesnaudžia, bet kad pasekminmiau praplatinus katalikišką spaudą sumanė, kviest visas katalikiškas pašalpines ir idėjines dr-jas į talką. Kaip girdėjau, tai dr-jos šv. Jurgio kareivio, Šv. Kazimiero karalaičio ir Neperstojančios pagelbos Panelės Švč. (moterų), LDS. 3 kuopa išrinko po 3 ypatas platinimui katalikiškos spaudos. L. Vyčių 27 kuopa ir Moterų Sąjungos kuopa dar neturėjo susirinkimų. Bus kreiptasi ir prie jų, o manau, kad ir Vyčiai su sąjungietėmis neatsiliks, o stostan prakilnan darban. Neprošalį bus paminėti, kad šios kolonijos lietuviai pradeda suprasti geros katalikiškos spaudos svarbą, kuri visuomet mokina doros ir kovoja už Lietuvos laisvę. Mat jau šiandien ir žiopliausieji laisvamaniai suprato prieš ką kovoja "Kelevis," "Naujienos" ir kiti šlamštai. Todel šmairiai pradeda žiūrėtt į tuos taip sakant lygybės kapitalistiškas gazietas. Bravo norwoodiečiai, dirbkim su visa energija kad nuo šios Katalikų Spaudos Savaitės neliktų nei vieno šlamšto mūsų stubose, o kiekvienoje būtų katalikiškas laikraštis.

Susirinkimas.

LDS. 3 kuopos bertaininis susirinkimas įvyko lapkr. 11 d. Šv. Jurgio parapijos pobažnytinėje salėje. Narių atsilankė pusėtinas skaičius. Tarp svarbesnių nutarimų buvo pakeltas klausimas apie Lietuvos karalių, kurį piršė kaizerio valdžia. Po apkalbėjimui pasirodė, kad 3 kuopos nariai visai priešingi monarchijai. Visi linkę prie respublikos. Vėliaus buvo tartasi, kad galutinai sutvarkyti teatrališką ratelį, kurį tulą laiką buvo sutvėrę. Vyčių 27 kuopa, bet kažin kodel del tulų priežasčių esąs apsnudęs.

Nuo influenzos ir plaučių uždegimo mirė suviršum 100 ypatų o persirgo apie 2.500 ypatų. Iš vietinių katalikiškų draugysčių mirė tik viena ypata Juozas Buivydavičia. Prigulėjo prie šių kat. dr-jų — Šv. Jurigo Kareiv. ir šv. Kazimiero Karalaičio. Abelnai iš lietuvių mirė apie 9 ypatos.

Kadangi taikos kongresas artinas, tad pradedama ruoštis prie aukų rinkimo delei išgavimo Lietuvai laisvės. Lapkričio 23 buvo sušauktas mass-susirinkimas delei apkalbėjimo kokiu būdu būtų patogiau ir daugiau surinkti aukų.

Darbininko Sūnus.

CHICAGO, ILL.

(Bridgeportas)

Kas do šposai?

Kai atėjo žinia apie karės pasibaigimą lapkričio 11 d., tai katalikai rengė prakalbas ir dėjo aukas Tautos Fondui.

Laisvamaniams ir-gi rūpėjo ką nors padaryti. Bet jie generolai be kareivių. Tai kur jie rinksis ir ką jie sušauks. Reikia čia gudrybių. Reikia ieškoti viešingumo pas kitus. Ir ką-gi? Atsirado kas priglaudė vargšus. Štai paplinta lapeliai, kad bus susirinkimas šv. Jurgio salėj. Būsią didelės prakalbos. Nueinu ir ašen. Žiūriu žmonių šiek tiek yra. Generolai svetimi — laisvamaniai. Svetimieji, bral, šeiminiinkauja ir gana. Katalikų veikėjų nesimato. Kalba Jonas Bagdžiūnas, nesamo laisvamanių dienraščio redaktorius. Balutis, adv. Bračiulis, dentistas Žimontas. Del įvairumo pasirodo kun. Krušas ir jis pasako keletą žodžių. Buvo ir kun. Slavynas.

Buvo rinkta aukų. Paskelbta, jog jos bus pasiųstos Washingtonan. Nežinau kam. Gal Šliupo užlaikymui. Nežinau, kodel ne į Tautos Fondą skirta aukos, surinktos parapijonų šalėj.

Dabar žmonės suseidami vis teiraujasi, kas do šposai dedasi? Ar teks jų dėtos aukos Šliupui.

Lapkričio 18 d. buvo Tautos Fondo prakalbos. Tai nebuvo nei kun. Krušo, nei kun. Slavyno.

Pažiūrėsim kas bus toliau.

J. P.

BENTLEYVILLE, PA.

Ispaniška influenza neaplenkė ir mūsų miesčiuko. Daug žmonių serga ir jau daug atsiskyrė su šiuom pasauliu, vienu žodžiu net baisu ir liūdna, kad Dievas užleido tokią rykštę ant žmonių.

Prie progos turiu patėmyti vieną dalyką, kuris jau senai rūgsta ir puška, o nėr kam jo atitaisyti. Turime gerb. klebona kun. Misių, jau bus badai šešti metai kaip Bentleyvillėj klebonauja. Kiek esmiu girdėjęs ir pats patyriau, tai parapijonai verčia kaltę ant kunigo ir sako, kunigas niekai, vargonininkų nepalaiko ir nėra jokios tvarkos nei choro ir tt. Ne, aš pasakysiu kad ne kunigas čia yra kaltas, o ponai vargo-

minimkai. Kiek aš žinau, tai kun. Misius nei vieno doro vargoninin̦ko nebuvo atitaikęs.

Kun. Misius žino, ką daro, o jūs būkite ramūs, o tvarka ir choras bažnytinis pradėjo tvarkytis. Aš manau už nekurio laiko mes susilauksime daug visko, kaip tik ligos nustos.

Blimbalis.

BRIGHTONIEČIŲ AUKOS.

Apie tai trumpai buvo pažymėta "Darb." No. 134 (466).

Dabar dar galima paminėti, kad Brigtoniečiai visuomet atsiliepė į prašymą aukų Lietuvos reikalams, o ypač šiame taip svarbiame momente jie suprato reikalą ir atėjo į prakalbas prisirengę.

Reikia pažymėti, kad apart kalbėtojų labai daug prisidėjo savo karšta kalba ir raginimu, tai Tautos Fondo skyriaus pirmininkas p. B. Ajauskas. Jis buvo ir prakalbų vedėju.

Štai kaip Brightoniečiai aukavo į Tautos Fondą Lietuvos reikalams prakalbose lapkričio 24 d.

Aukos.

Kazys Binstrimas	$100.00
L. Jankauskas	50.00
J. Dirsa	50.00
S. ir E. Dirsai	50.00
A. ir A. Baužinskai	35.00
B. Ajauskas	25.00
J. Malukas	25.00
J. Jakavonis	25.00
Alb. Kataržis	25.00
S. Kudarauskas	25.00
Valerija Šaulaitė	25.00
V. Širka	25.00
Z. Adomavičius	25.00
B. Kavaliauskienė	25.00
K. Andrijauskas	20.00
B. Kriaučiunaitė	20.00
J. Kvartunas	20.00
A. Vyšniauskas	20.00
M. Savickas	20.00
J. Skuminas	20.00
M. Bucelevičius	20.00
Julė Bučevičienė	20.00
V. Jonušas	20.00
J. Rokus	20.00
A. Tamulevičius	20.00
J. Raudoliunas	20.00
V. Valeika	16.00
P. Kilonis	15.00
M. Tričius	15.00
Ona Andriejauskienė	15.00
L. Stočkus	10.00
Z. Bucevičius	10.00
M. Tinterienė	10.00
F. A[illegible]uskas	10.00
A [illegible]auskas	10.00
J [illegible]auskis	10.00
[illegible]auskienė	10.00
[illegible]kienė	10.00
[illegible]evičius	10.00
[illegible]amauskienė	10.00
J. Mikolis	10.00
B. Kaserauskienė	10.00
M. Angunie	10.00
Z. Savickis	10.00
J. Bičkis	10.00
K. Lengirdienė	10.00
B. Lengirdas	10.00
V. Belukevičius	10.00
M. Belukevičienė	10.00
Z. Davidoniutė	10.00
Ona Kalinauskaitė	10.00
A. Kuprevičius	10.00
Ona Javanauskaitė	10.00
P. Dręsutis	10.00
P. Ezbutienė	10.00
M. Simanavičius	10.00
A. Šimkus	10.00
A. Šarkinas	10.00
V. Vierkiutė	10.00
J. Valančauskienė	10.00
M. Norkauskas	10.00
F. Raudoliūnas	10.00
A. Rugauskis	10.00
M. Saugaitis	10.00
T. Kudarauskas	10.00
M. Talalienė	10.00
Ona Navickienė	10.00
J. Šarkinas	10.00
[illegible] Maciavičius	10.00
[illegible] Liaudanskienė	10.00
[illegible] Low	10.00
K. Kudarauskienė	10.00
L. Milius	10.00
M. Bucevičienė	10.00
A. Bucevičius	10.00
P. Kaunis	10.00
B. Tiškevičius	10.00
[illegible]ava Strazdauskienė	10.00
Vyšniauskienė	10.00
Zizis	10.00
Binstrumas	10.00
Zinkevičius	10.00
Gecienė	10.00
Jovaišis	10.00
Katarzienė	10.00
Vaškienė	10.00
[illegible]ronaitė	10.00
[illegible]uskauskas	10.00
B. Taučius	10.00
J. Baceyičius	10.00
V. Lazauskas	10.00
S. Šarkinas	10.00
F. Pocius	10.00
A. Valatkevičius	10.00
F. Kačiamskas	10.00
S. Petrukonis	6.00

Po $5.00: B. Jonušas, A. Petrikas, Ed. Arlauskas, P. Jocius, kun. F. Juškaitis, A. F. Kneižis, S. Uždavinis, A. Petkevičutė, M. Buceliavičienė, Jul. Buceliavičinkas, Ona Orlauskienė, Birūta Navickiutė, J. Petrauskas, S. Savickaitė, A. Čeparaitė, P. Kildišienė, Ona Zinkevičienė, K. Kristapūnas, J. Daleckas, K. Arlauskas, Vanda Blinstrimiutė, Š. Zakauskas, Z. Augienė, D. Matkevičienė, S. Jocius, A. Baliukevičiutė.

Vaikų aukos.

Po $2.00: J. Dobrovolskis, M. ir P. Sintarukai.

Po $1.00: K. Petrukėnukas, J. Jakauskiutė, A. Esbutis, Z. Matulevičiukė, B. atulevičiukas, J. Jonušis, A. Brecevičius, P. Razinnas, M. Petrukėnas.

DU BOIS, PA.

Iš tarpo Du Bois'o lietuvių sekantieji tarnauja Dėdei Samui:

1. Arla Juozas (Orlick), 2. Abromaviče, Stan., 3. Akromaviče Juoz., 4. Bilas Ant., 5. Bilas Kaz., 6. Bruzga Aleks., 7. Bartkus Jonas, 8. Babarskis Fran., 9. Bražinskas Jonas, 10. Bagaliunas Mik., 11. Barišauskis Juoz., 12. Baleviče Juoz., 13. Blaževiče Andr., 14. Balkeviče Jonas, 15. Bernataviče Jonas, 16. Černiauskas Ant., 17. Černiauskas Jon., 18. Černiauskas Vinc., 19. Čyžius Vacl., 20. Česnuleviče Jon., 21. Čereviče Juoz., 22. Dovidaviče Jon., 23. Kapliauskas Fran., 24. Kartaviče Fran., 23. Kartaviče Bernardas, 26. Kvederaviče Juozas, 27. Kumetis Ant., 28. Karaniauskas Fran., 29. Kulikeviče Adom., 30. Katilius Albinas, 31. Liutkeviče Juoz., 32. aukaitis Juoz., 33. Migilinskas Julius, 34. Migilinskas Mik., 35. igilinskas Fran., 36. ikelionis Jonas, 37. Masionis Juoz., 38. Miknis Kazim., 39. Mickeviče Stan., 40. Navickas Juoz., 41. Navickas Mikol., 42. Ptaškauskas Juoz., 43. Rakauskas Mik., 44. Rakauskas Ed., 45. Rėklaitis Petras, 46. Rėklaitis Ant., 47. Rekus Stan., 48. Radzeviče Čacl., 49. Steponaviče Andr., 50. Stučkas Jonas, 51. Stankeviče Aleks., 52. Stankeviče Stan., 53. Sunelaitis V., 54. Šerkšnas Juoz., 55. Šiupienis Jurg., 56. Tumosa Vinc., 57. Tamošaitis Vinc., 58. Valukonis Ant., 59. Vaitkus Petras, 60. Janušonis Vinc., 61. Jurčiukonis Vinc., 62. Jakulis Juoz., 63. Talačka Juozas.

Iš viršminėtų kareivių 5 buvo nariais vietinės Liet. Vyčių 86 kuopos, būtent: F. Kartaviče, J. Kvederaviče, J. Navickas (buvęs kp. pirm.), A. Steponaviče, Jurg. Šiupienis (buvęs nuosekliai vice-pirm. ir pirm. vietinės kp.). O du prigulėjo prie vietinės L. R. K. Amer. S-mo 78 kuopos, būtent: J. Navickas ir F. Karaniauskas. Paskutiniais laikais F. Karaniauskas buvo prisirašęs ir prie vietinės LDS. 55 kuopos, ir nors buvo vedęs vienok apsiėmė stot talkininkams į pagelbą, kad greičiau suluptų huną-kaizerį. Tikras iš jo darbininkas.

M. J. U.

ROCHESTER, N. Y.

Spalio 12 d. M. Kulbis apvaikščiojo savo varduvių dieną, kurioje nepamiršo nei tėvynės. Visi susirinkusieji sumetė $5.07 tautos labui. Pinigai induoti vietos T. Fondo skyriui. M. Kulbis yra vienas iš žymiausių Rochester'io lietuvių katalikų, kuris niekad nepamiršta, Lietuvos reikalų. Kiekviename pasilinksminime atsibūnančiame jo namelyj būva rėkamos aukos. Užtai tarių jam ačiū. Lai gyvuoja M. Kulbis su visa savo šeimynia.

VISIEMS ŽINOTINA

Visiems yra žinoma, kad greitas valgymas yra priežastis negero vidurių veikimo. Nuo šito paeina vidurių užkietėjimas ir jaučiama skausmai visame kūne.

Jeigu jūs norite būti sveikais, turėti gerus ir sveikus kūno organus, normališką maisto virškinimą ir vidurių veikimą, vartokite

Partola

PARTOLA.

—Gydytojas pavidale saldainių visados gatavas patarnavimas jums vidurių užkietėjime ir išvalyme kraujo.

PARTOLA yra geriausias draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuvių šeimynoje privalo rasties PARTOLA.

PARTOLA rekomenduojasi ir parsiduoda didelėse dėžutėse, kurios kainuoja tik po 1 dol., 6 dėžutės už 5 dol.

VELTUI.

Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisiuntusiam užsakymą ir pinigus sykiu su tuo pagarsinimu. Laiškus ir užsakymus adresuokite:

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York, N. Y., Dept. L. 4.
(49)

SIMSBURY, CONN.

Susitvėrė Tautos Fondo skyrius.

Susirinkom mes lietuviai apie 15 asmenų. Aukavom del Lietuvos išgavimo laisvės šitaip.

Ona Plukaitė	50.00
Katrina Kaminskiutė	50.00
Juozas Petrauskas	15.00
Mikas Macaitis	13.00
Petras Kazlauskas	10.00
Agnieška Nemaniuniutė	10.00
Domininkas Matulis	10.00
Julius Pocevičia	5.00
Antanina Bučevičienė	5.00
Vincas Žigas	3.00
Barbora Žigienė	3.00
Katrina Bacevičienė	2.00
Barbora Petrauskienė	2.00
Kazys Bajoravičia	2.00
Marė Bajoravičienė	1.00
Viso	$180.00

Susitvėręs T. Fondo skyrius išrinko valdybą: pirm. — Juozas Petrauskas, vice-pirm. — Ona Plukaitė, fin. rašt. — Petras Kazlauskas,ižd. Julius Pocevičia, kasos globėjai — Katrina Kaminskiutė ir Mikolas Macaitis.

Susirinkimas buvo pas Agnišką Nemanuniutę.

Surinkti pinigai pasiųsta į centrą.

Petras Kazlauskas,
T. Fondo skyr. rašt.

DIDŽIAUSIAS SANDĖLIS VISOKIŲ ŽINIŲ IŠ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ.

Ar Tamista nori, kad toks sandėlis būtų ir Jūsų namuose. Jeigu taip, tai nusipirk naujai išleistą

"ŽINYNĄ" 1918 m.

Žinynas turi suvirš 250 puslapių. Atspauzdintas ant geros popieros ir visuomet bus naudingas informacijoms. Nelauk ilgiaus, negali netekti ir tuosyk tai kaput. Knyga tai istoriška ir ko ilgiaus ją laikysite, tuo bus vertesnė.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"ŽINYNAS,"
242 W. Broadway,

Kalėdų Dovanėlė.

"DARBININKO" KRAUTUVĖJE galima gauti geriausio išdirbimo įvairių fontaninių rašomų **PLUNKSNŲ.** Parsiduoda po $2.50, $3.00, $3.50 ir augščiau.

"DARBININKAS,"
242—244 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Užtikrinkime Lietuvai Laisvę

Tautos Fondo 11 Skyrius
Rengia Nepaprastai Svarbias

PRAKALBAS!!

PANEDĖLYJE,
Gruodžio-Dec. 2 d., 1918
BAŽNYTINĖJE SVETAINĖJE
FIFTH STREET, SO. BOSTON, MASS.
PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE.

Kalbės žymus kalbėtojas, p. L. ŠIMUTIS, Tautos Fondo Centro Sekretorius iš Brooklyn, N. Y. Šios prakalbos bus nepaprastos tuomi, kad bus daugiausia kalbama apie išgavimą laisvės Lietuvai ir ką lietuviai amerikiečiai privalo daryti šiame taip svarbiame momente.

Dabar jau gaunama aplinkiniais keliais žinios iš Lietuvos ir kalbėtojas pasižadėjo daug ko naujo pasakyti.

Bus renkamos aukos į **KALĖDINĮ FONDĄ** Lietuvos reikalams ir Bostoniečiai privalo pasirodyti pirmose eilėse už Lietuvos laisvę. Šiandiena jau nei nesvajokite duoti auką centais, bet dėkite dešimtinėmis, šimtinėmis, o kas išgali, paklokite ir tūkstantines ant tėvynės aukuro.

Kviečiame visus vietinius ir apielinkių lietuvius ateiti į šias taip iškilmingas prakalbas. Bus nemažai įvairių pamarginimų. Širdingai kviečia

TAUTOS FONDO 11 SK. KOMITETAS.

NUSIPIRK VĖLIAUSIA IŠLEISTĄ MALDAKNYGĘ "PULKIM ANT KELIŲ."

Didelis 16-tas Metinis Kepurinis

BALIUS!

Rengia
Lietuvos Dukterų Dr-ja po globa Motinos Svč.
Seredoje, Lapkr. 27 d., 1918.
(Prieš Padėkavonės dieną)
Lietuvių Salėje,
Kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.
Pradžia 7-tą val. vakare, ir tęsiasis iki 2 val. naktiesa.

BALIUS PUIKUS — NET IR KEPURINIS
Įžanga vyrams 50c.; moterims 25c.

Šis balius bus vienas iš gražiausių kiek buvo ligšiol. Už gražiausią kepurę bus skiriama dovanos.

1-ma dovana už pirmos rūšies, o antra už antros.

PASIDABINKITE.

Šokikai pasikaustikite gerai kojas, nes muzikantai sugrįžę iš karės lauko, kad užtrauks visokius **lietuviškus ir angliškus šokius,** tai net žemė drebės.

Lietuviškos šeimininkės prigamins visokių skaniausių valgių. Taip-pat bus ir skanių saldžių gėrimėlių. Skilandžiai tai net iš paties **KAUNO** atvežti.

Pamatysite **KAIZERĮ** nelaisvėje.

Visi vietiniai ir apielinkių lietuviai ir lietuvaitės kviečiami ateiti į šį nepaprastą kepurinį balių

Širdingai kviečiame **KOMITETAS.**

DIDŽIAUSIAS KALĖDŲ IŠPARDAVIMAS.
NEPAPRASTAS NUPIGINIMAS.

Iš priežasties ateinančių Kalėdų mes padarėme DIDŽIAUSĮ KALĖDŲ IŠPARDAVIMĄ ir musų žemiausios kainos yra tikrai nepaprastos.

Jus nusistebėsite patįs kuomet perskaitysite šį apgarsinimą ir sulyginsite musų kainas su kitų kainomis.

Už tą Muhtel Laikrodį 10½ colių augščio, 15¼ colių ilgio, raudonai padabinti apvadai, išpleštas viršus ir apačia, Egyptiškai žaliai užbaigti tarpai, 3 tūrpai ant kiekvienos pusės su puikiausia papėde ir papuoštu viršu, su puikiausiomis bronzinio metalo kojukėmis ir pagražintomis ant kiekvienos pusės rankenomis, pirmos rūšies mediniu bakseliu tikrai geru kabinetu, meistriškais gabumais išpaliavotas per kelius sykius geriausia paliava koki yra duodama del kiekvieno laikrodžio augščiausios kainos, gražiausio kauło ciferblatos, viršus gaubtas storu stiklu, 8 dienų, muša valandas kaip katedrėje varpai ir pusę valandos kaip ant taurių varpelio, 8 koliumnų laikrodis ir kaipo pirmos rūšies tikros vertės. Jus nerasite niekur kad sulyginus tą už tokią žemą kainą kokią mes duodame, šis vienas iš geriausia parduodamų tarpe augščiausios rūšies laikrodžių.

Mes parduosime juos tik už $9.75.

Dabar jus matote, kad tai nepaprasta proga įgyti už tokius mažus pinigus tokį gražų, naujausį ir taip-pat gerą laikrodį.

Tas Laikrodis taip puikiausias papuošalas namuose ir taip-pat parodo suomet laiką reguleriai.

Buk pirmutiniu to nepaprasto nupiginimo pasinaudotoju ir užsisakyk tą gražiausį ir labai gerą laikrodį. Su užsakymu įdėk tik $2.00, o kitus išmokėsi kuomet gausi Laikrodį į savo namus.

THE AMERICAN NEDORUNA

AUKSINIAI LAIKRODŽIAI VISIŠKAI DYKAI.
ŠVENČIŲ IŠPARDAVIMAS.
NEGIRDĖTAS NUPIGINIMAS.

MODEL 1.

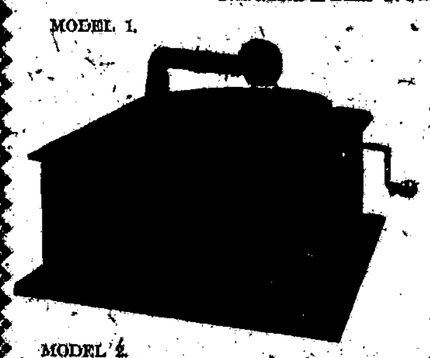

Visiškai dykai aukso dengtas laikrodis, del vyrų ir moterų, gvarantuotas ant 25 metų, del tų, kurie perskaitys šį apgarsinimą iki galui ir pirks Gramafoną nuo musų, už negirdėtai nupiginta kainą iš priežasties Didžiausio išpardavimo pirm šventės.

MODEL 2.

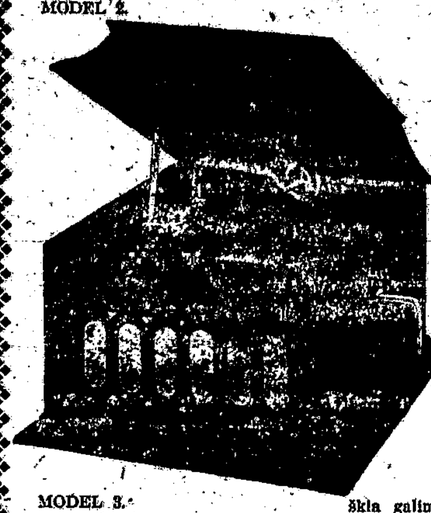

Peržiurėk musų kainas pats atsargiai ir galėsi spręsti, kad musų kainos yra žemiausios negu kad Jus matėte kur pirmiaus.

Gramofonai parodyti šnt paveikslio šalę yra padaryti iš gražiausio Aržuolinio arba Raudonmedžio, visos stipriausios dalys yra gražiai ir patenkinančiai nikeliuotos. —ir negali but sugadytos kuomet griežiama, — ir balsas švelnus yra universalės sistemos, kurį reiškia galima griežti su visokios išdirbystės rekordomis, kaip tai Victor, Columbia, Pathe, Edison, Emmerson, etc. ir kainos žiurint didumui ir rušies pasirinkimui jos yra visos geros. Balsas visų tų gramafonų aiškus ir gražus, ir gali but nustatomas taip, kad galima griežti daug garsiaus, greičiaus arba palengva, prisitaikant kaip klausytojai mėgsta.

MODEL 3.

1A) Gramafonas kaip modelio 1, Aržuolinio arba Raudonmedžio, 9 colių augštumo, 13 colių pločio ir 13 colių gylio, parsiduoda kitur už $20.00 ir daugiaus, — mes parduosime tik už $14.95

B) Gramafonas kaip modelio 1, Aržuolinio ar Raudonmedžio 9 colių augščio, 15½ colių pločio, ir 18 colių gylio, regulinria kaina apie $30.00, — mes parduosime tik už $19.95

2A) Gramafonas kaip modelio 2, su gražiu dangčiu ir pagražintu rustelio priekiu prikilijuota gero šilko, Aržuolinio ar Raudonmedžio 12 colių augščio, 15¼ colių pločio ir 16¼ colių gylio, parsiduoda kitur už $35.00 ir daugiaus, mes parduosime tik už $24.95

B) Bramafonas kaip modelio 2, su gražiu dangčiu ir pagražintu rustelio priekiu, prikilijuota gero šilko, Aržuolinio ar Raudonmedžio 13½ colių augščio, 18 colių pločio ir 20 colių gylio, parsiduoda kitur po $50.00 ir daugiaus, mes parduosime tik už $29.95

3A) Gražiausias kabinetas Gramafonas kaip modelio 3, Aržuolinio ar Raudonmedžio, 32 colių augščio, 15 colių pločio ir 18½ colių gylio, parsiduoda kitur už $50.00 ir daugiaus, — mes parduosime tik už 29.95

B) Gramafonas kaip modelio 3, Aržuolinio ar Raudonmedžio 36 colių augščio, 16¼ colių pločio ir 16¼ colių gylio, parsiduoda kitur už $60.00 ir daugiaus, mes parduosime tik už $34.95

Mes taip-gi turime daug brangesnių Gramafonų, ir tie, kurie pakiaus daugiaus informacijų, mes mielai atsilisime laiškais.

Pasinaudok musų didelių pasiulijimu.

Mes duodame Jums kainas perpus numažintas, ir kale to prie kiekvieno Gramafono mes duosime visiškai dykai pauksuotą laikrodėlį, gvarantuotą ant 25 metų, už kurį Jus užmokėtumėte maž̦iausia $18.00.

Muzika labai tinka, — ir kuomet Jus sugrįžtate iš darbo nuvargę ir nervuoti, vietoje pasidaryti nuliudimui, arba ieškoti malonumų kur nors kitur Jus atrišėję aplinkui ir turėsite tikriausią malonumą klausydami saldžios muzikos Gramafono.

Tik pamąstyk pirkdamas gramafoną, suteiksi tikriausi malonumą sau, savo moterial, ir savo brangiems vaikams, — ypatingai dabar prieš šventes.

Užsisakydami gramafoną įdėkite tik $3.00, — kitus užmokėsi kuomet Gramafonas ir laikrodis bus prisiųstas į Jusų namus.

Užsisakydamas Gramafoną meldžiame rašyti aiškiai kurį Gramafoną Jus norite.

PAN-AMERICAN EXPORTERS,
1152 MILWAUKEE AVE., Dept. 234, CHICAGO, ILL.

Draugijos Tėmykite!

[redacted]

Vėliavos ir karūnos Draugijų; vėliavos tautiškos; įvairūs ženklai; kukardos, šarpos, antspaudos, guzikučiai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganėdino tūkstančius draugijų.

Naujos organizacijos reikalaukite probų, senos gi prisiųskite savo ženklą arba šarpą, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą.

M. A. NORKUNAS,
[redacted]

Vietinės žinios.

L. D. S. 1 KUOPOS SUSIRINKIME

Surinktos aukos Kalėdinin Fondan.

LDS. 1 kp. nariai laikytame susirinkime lapkričio 24 d. pirmieji įstojo į kovotojų eilę už Lietuvos laisvę ir jie taip-pat pažymėjo, kad vargiai bent kurį iš idėjinių kuopų įstengsią padaryti.

Viršminėta kuopa ne tik dabar pasižymėjo, bet ir pirmiaus yra aukavusi Lietuvos reikalams.

Taip-pat daugiausia sudėjo "Darbininko" skolų naikinimui.

Pirmiausia pirm. J. Glineckiui paklojus dešimkę, prasidėjo tikroji kova dešimkių, o paskui atsirado ir penkdešimkių.

J. Vinkevičius	$10.00
J. Glineckis	10.00
V. J. Jankauskas	11.00
G. Maneikis	10.00
Ant. Staniuliutė	10.00
Ant. Kairis	10.00
St. J. Noreika	10.00
J. Stakionis	10.00
Ona Bagočiukė	10.00

Po 5.00: J. Derlingaitė, M. Ausikaitė, M. Andriulaitė, P. Giedraičiutė, J. Meškaukas, U. Glorlingaitė.

Po $2.00: M. Venis, A. Strutas, K. Pavilaitis, P. Kavoliunaitė, V. Jurgeliavičiutė, J. Pečiukoniutė, Andr. Zalieckas, J. Jakštas.

Po $1.00: P. Miliauskas, J. Pelkauskas, A. Šaparnis, V. Jakštas, S. Viziniutė, P. Baciavičius, M. Baradinskaitė ir F. Virakas.

Pasižadėjo: Julė Zajankauskienė$50.00 ir K. Petraičiutė $5.00.

Viso su pažadėtais $200.00.

Lietuvis jureivis. Pas mus buvo užėjęs Mikolas Girnus Jis nuo 1911 metų tarnavo ant Hamburg-American linijos laivų. Paskui įstojo į Amerikos Merchant Marine. Dabar tarnauja ant laivo Tampico, kurs gabena cukrų iš Kubos į Bostoną. Dabar tuo laivu cukraus atgabenta 2700 tonų. Po Kalėdų jis bus perkeltas ant laivo, kurs gabens Amerikos kareivius iš Francijos. Jis apvažiavęs daug žemių. Daugiausia buvojo pietinėje Amerikoje. Kuboj rado tris lietuvius, kurie turi dideles farmas ir veisia daug galvijų. Visi yra vedę. Vienas jau 12 metų kaip ten gyvena, o antras 10. Pasiėmė daug numerių "Darbininko" ir kitokios literatūros ir nuvež tiems Kubos lietuviams.

Revoliucija stebūklingiausias daiktas. P-nas Ivaškevičius, sumanęs kad Lietuvai reikėtų staigios pagelbos maistu ir drabužiais, nuėjo ir į "Keleivį" paprašyti pritarimo jo plennui. Tai Michelsonas pasakė, kad Lietuvą apims revoliucija ir ten viskas bus gerai. (Tarsi revoliucija yra toks stebūklingas daiktas, kuriuo alkani pasisotina, nuogi apsirėdo, ligoniai pasigydo ir kuriuo apsisaugoja nuo šalčių, karščių ir nepagadų ir tt. ir tt.). Gegužis, vienok, sakė, kad būtų geraį pasiųsti maisto ir drabužių. Tai Michelsonas sakė, kad tam plennui katalikai nepritartų. Po to tai Michelsonas ir Gegužis užvedė debatus temoj: "Ar reikia Lietuvon siųsti maisto ir drabužių ar ne." Debatai tęsėsi apie 15 minutų. Publika buvo neskaitlinga ir nebuvo leista balsuoti, kuri pusė laimėjo debatus.

Ketverge Padėkavonės Dienoje "Darbininko" ofisas nuo 12 valandos dieną bus uždarytas. Todel visus reikalus prašome atlikti ketverge iki pietų.

"Darb." Administracija.

UŽSIRAŠYK

A. L. R. K. Moksleivių Sus-mo organą

"MOKSLEIVĮ."

Metams $1.50

Eilas [illegible] į mėnesį.

Prenumeratą ir pinigus siųsk šiuo adresu:

"MOKSLEIVIS,"

[illegible] Boston, Mass.

VISI TURĖTŲ NUSIPIRKTI KNYGĄ

"KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS."

Parašė

KUN. TAMAS ŽILINSKAS.

Joje aiškiausia išdėstyta visokių niekšų darbai ir taip-pat nušviečiama Katalikų Bažnyčios tvarka.

Kuomet lietuvių tarpe pradeda sukti lizdus visokie Mickai, Strazdai ir kuomet nekurie siškiai nepermato jų darbelių, tai toji knyga su pažindins kiekvieną ir nušvies jų juodus darbelius, kurie teršia lietuvių vardą.

Kaina 50 centų.

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Arba:

REV. T. ŽILINSKAS, 50 W. 6-th Str., So. Boston, Mass.

BOSTON ELEVATED RY. CO.

8-CENT FARE

Prisilaikant skyriaus 159 Specialių Aktų 1918 metų Trustisų Komitetas Boston Elevated Railway Kompanijos nutarė, kad kompanijos ineigos, laikantis septynių centų kainos, nėra pakaktina apsimokėjimui patarnavimo iškaščių, kaip paaiškinta tame Akte ir todel bus įvesta sekančios aukštesnės kainos, virš septynių centų, kaip tas Aktas leidžia. Šiuomi ir paskelbiama, jog pradedant nuo nedėlios gruodžio 1, 1918 važiavimo kainos už vieną nuvažiavimą kompanijos linijomis bus aštuoni centai ir dabartinės septynių centų kainos bus atmestos. Tikietai bus išduodami ir parduodami po senovei išskiriant tik kainas. Septynių centų tikietai gali būti atpirkti iždininko ofise arba bile kokiame kitame tikietų pardavimo ofise, arba juosius galima vartoti važiavime tik primokant po centą už kiekvieną važiavimą.

Taip-gi pranešama, jog pradedant nuo sausio 1, 1919 kainos vaikams, einantiems į mokyklą ne aukštesnę, kaip high schooles kainos bus po penkis centus už kiekvieną važiavimą. Tokie vaikų tikietai bus kompanijos išleisti su išlygomis, apie kurias kompanija vėliau paskelbs.

THE BOARD OF TRUSTEES OF THE BOSTON ELEVATED RAILWAY CO.

PIGUS NAMAI IR FARMOS.

Mes turim daugelį namų, farmų, lotų ir biznių ant GREITO PARDAVIMO ARBA ISMAINYMO. Daugybė savininkų namų, farmų arba biznių yra priversti parduoti greitai už bile kokią prekę ir todel mes spausdiname didelį katalogą pigių NAMŲ ir FARMŲ. Kuriuos galima pirkti pusdykiai užtai, kad savininkai įvairių priežasčių delei yra priversti parduoti greitai. Tėmykite musų garsinimus; kožno "Darbininko" numery bus keli nauji adresai garsinam iš musų PIGIŲ NAMŲ ir FARMŲ KATALOGO.

52. 15 kambarių, 3-jų šeimynų naujas namas su visais naujos mados įtaisais ant Seventh St., City Point'e; tik $6100, $600 reikia įmokėti cash.

53. 60 akrų farma, 12 kambarių namas, tvartas 40x60 pėdų, 2 vištinyčios, pašiurė. 290 obelių neša apie 700 bušelių metams. Kitas sodas 8-ių metų senumo turi 700 obelaičių ir 400 peačių; vynuogių (grapes) prirenka apie 100 bušelių kasmet. 2 melžiamos karvės, 3 telyčios, arklys, 6 kiaulės. Visokios ukio mašinos ir vežimai; 15 tonų šieno banėj. Tarpe Lowell'io ir Marlboro, didelių miestų. Obuolius, visoklas daržoves ir pieną galima parduoti prie pat durių. 24 mylios nuo Bostono, ¾ mylios į miestuką. Savininkas turi išvažiuoti į Connecticut valstiją del valdžios kontrakto. Parsiduoda pusdykiai.

54. 3-jų šeimynų, 14 kambarių, gazai ir toiletai kiekvienai šeimynai, atskirai budavotas drutas medinis namas prie A Street, So. Bostone. Neša virš $400 randos metams. Savininkas labai nori parduoti ir parduos visai pigiai; prisiims $200 ar $300 inešimo ir likusius ant lengvų išlygų, arba mainys ant farmos ar prisiims Liberty Bonds už dalį inmokėjimo.

55. 3-jų šeimynų su bekarne, puikus namas su gazais, maudynėmis ir plazais del kiekvienos šeimynos. Didelis yard'as su vištinyčiomis. Geras namas del gyvenimo ir biznio; randasi City Point'e, South Bostone. Nabašnikė moteris parduoda labai pigiai. Tik $1000 reikia inmokėti.

56. 4-ių šeimynų namas ant Fourth Street, So. Boston'e, rendos neša $25 metams. Visas geraį aptaisytas. Savininkas apleidžia miestą; parduos pusdykiai ir prisiims $300 inmokėjimo, o likusius ant labai lengvų išmokesčių.

57. Puikus 10 šeimynų murinis namas po 7 kambarius ir visomis vigadomis kožnai šeimynai arti City Point turi buti greitai parduotas, nes savininkė yra sena mergina ir serga ir nori parduoti pirm negu mirs. Namas neša 4.800 dolerių rendos per metus. Parduos visai pigiai ir ant lengvų išlygų. Prisiims $4000 inešimo.

58. Šių šeimynų namas su gasais ir toiletais kiekvienai šeimynai, geroj lietuvių užgyventoj vietoj ir gerai užlaikytas. Rendos neša $1040 metams. Savininkas perka farmą ir priverstas parduoti tik už $6500.

59. 3-jų šeimynų namas ant Fifth St., arti E St., su gasais; prekė $1800.

60. Didelis BARGAIN: 21 kambarių namas su dviem maudynėm, 2 garinlais šildytuvais ir visais kitais naujos mados intaisais: gazais ir elektrika; apie 9000 pėdų žemės; labai patogioj vietoj, arti Marine Parko, City Point. Savininkas apleido miestą. Namas reikia butinai parduoti kogreičiausia. Gera proga, kurie norite gero namo už pigią prekę!

61. Du 3-jų šeimynų nauji namai po 18 kambarių su visais naujos mados įtaisais, elektriko šviesom ir plazais. Visados išrendavotos. Namai randasi Everett, Mass. Parsiduos už $500 kiekvienas ir tik $500 reikia inešti. Jeigu turite kokį namą So. Boston'e arba Roxbury'j, savininkas prisiims kaipo dalį inmokėjimo.

Musų Pigių Namų ir Farmų Katalogas ir Naujų Metų Kalendorius bus duodamas dykai visiems, kurie ieškote pirkti namų, farmų, lotų ir biznių. Todel visi biedni ir bagoti, darbininkai ir biznieriai, maloneikite priimti musų dovaną dykai, kurią mes suteiksim visiems kas tik atsišauks į musų Agentūrą.

Lithuanian Agency

A. Ivaszkevicz, Manager,

315 Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" krautuvėje galima ganti visokių religiškų daiktų. Ypač prieš šventes mes gavome visokių spalvuotų rožančių, gvarantuotų ant 10 metų po $1.50.

Taip-gi visokių kryželių, škaplierių ir paveikslėlių su lietuviškomis maldelėmis.

Didžiausiame pasirinkime maldaknygių.

Visokių sieninių kalendorių 1919 m. su šventųjų paveikslėliais. Su persiuntimu kainuoja 12 centų.

"Darbininko" knygyne jau galima ganti naujai išleistą maldaknygę **"Pulkim ant kelių"** su visokiais apdarais. Ligšiol turėjome tik su drobės apdarais. Tai viena iš geriausių ir tinkamiausių maldaknygių.

Su užsakymu siųskite ir pinigus adresuodami:

"Darbininkas,"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Ispaniška Influenza

"Užpuola pirmiausia tuos, kurie turi katarą." Čia pasiulome gyduoles su kuriomis visi sergantieji gali stoti prieš. Jeigu jus norite prašalinti katarą su visais jo prikliais apsireiškimais iš savo sistemos į labai trumpą laiką jus galite tą padaryti su musų Automatiškuiškvėpuotoju. Gydo nuo Ispaniškos Influenzos, Kataro, Dusulio, Karštligės, Kosulio, šalčio ir Kurtumo. Gydo ir užlaiko švelką. Laiko per visą gyvenimą. Pasiųsime tas gyduoles, apmokėtas už $2.00.

Mažiausia dvi kvorti nuodų medegos išbėgs iš galvos į pilvą į dvidešimts-keturias valandas turint didelį katarą ir priežastimi daugiausia nuo pilvo netvarkos. Vienas budas išgydyti tą, tai sustabdyti bėgimą. Nekesk kitos dienos nuo kataro. Toji liga pavojinga ir labai tankiai užsibaigia džiova.

Užsisakyk tų gyduolių šiandiena.

HERB REMEDY CO.,
503 Trust Bldg., Galveston, Texas.

GERIAUSIAS GRABORIUS

— ir —

BALSAMUOTOJAS.

S. BARASAVIČIUS.

Aš patarnauju ne tik So. Bostone, bet lygiai važinėju ir į kitus miestukus.

Mano kainos už palaidojimą labai prieinamos; suaugusiems nuo $50.00; mažiems nuo $15.00.

Taip-gi parduodu paminklus ir žolynus (kvietkas). Nežiūrėkite, jeigu būtų ir iš toliaus atvažiuoti, nes geras patarnavimas daug reiškia.

Jeigu jūs kas siųstų pas kitą graborių, tai pirma užeikite pas mane del persitikrinimo. Kreipkitės ypatiškai arba telefonuokite: So. Boston 1052—W.

S. BARASEVIČIUS,

OFISAS: 308 Broadway, So. Boston, Mass.

GYVENIMO VIETA: 237 D St., So. Boston.

KAREI PASIBAIGUS DOVANOS!

Be skirtumo kiekvienam duosiu lietuviškoj kalboj vadovėlį notų ant visokių įstrumentų arba giedojimo 8 lekcijos išsimokinimui notų be mokytojo vertės $1.50 parduodu už $1.00 ir kitą tokią pat duosiu dykai. Pasakykit ir kitiems, nes tik vienos savaitės laike paskiriu tą dovaną. Nepamirškit pasinaudoti.

G. A. BARONAS,

Post Office, McKees Rocks, Pa.

CASH UŽ LAISVĖS BOND'SUS.

Mokėsime cash už Laisvės bond'sus sulig turgaus kainų. Siųsk registruotame laiške arba ateik ypatiškai nuo 7 iki 9 val. vakare.

1113 Fayette St., Room 2,
N. S. Pittsburgh, Pa.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Už sunkius apsakymus ir paieškojimus kaina:

Už vieną sykį ..... 50c.
" tris sykius $1.00
Pinigus siųskite iš kalno.
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

REIKALINGAS GERAS VARGONININKAS,

Turi gerai žinoti musiką, choro vedimą ir buti darbštus. Alga $85.00 į mėnesį ir ilgos. Atsišaukite į

"DARBININKO" ADMINISTRACIJĄ,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Paieškau pusbrolio Jeronimo Kačiušo ir puseserės Marijonos Kačiušaitė. Jeronimas jau 26 metai gyvena Amerike gi Marijona 11 metų. Paeina iš Kauno gub., Raseinų pav., Vyduoklės parap., Uvaniškių kaimo. Meldžiu atsišaukti jų pačių ar kas apie juos žino pranešti, nes turiu svarbų reikalą.

ANTANAS ŽEMAITIS,
83 Tenth Str., Springfield, Mass.

Paieškau Kazio Juškio ir Kazio Banaičio. Jie abu paeina iš Skirsnemunės parapijos. Turiu labai svarbų reikalą. Jie patįs arba kas kitas praneškite šiuo adresu:

JONAS STASIONAITIS,
847 Elm Vey, Homestead, Pa.

Paieškau pažįstamo draugo Dominiko Jezdo švekšnos parap. Atsilieptkite arba kas kitas praneškite šiuo adresu:

JUOZAS KAIZINAS,
24 Clarkson St., Worcester, Mass.

Paieškau draugo Jono Žilinsko, Kuršo gub., Iluksto par., Untenbergių vienkiemio. Atvažiavo į Ameriką 1909 m. Porą metų gyveno Vandergrift, Pa., o dabar nežinau kur randasi ir ar dar gyvas ar jau mirė. Kas suteiks tikras žinias arba jo adresą, gaus dovaną $5.00.

PETRAS RAGAUSKAS,
P. O. Box 4, Vandergrift, Pa.

Paieškau savo brolio Juozo Bernoto 40 m. amžiaus, paeina iš Kauno gub., Skaudvilės parap., Pavartėių kaimo. Jau 12 metų kaip jis gyvena Amerikoje. Apsivedė kaip tik atvažiavo Brooklynan. Atsilieptkite arba praneškite šiuo adresu:

TEOFILIUS BERNOTAS,
59 Letournaux St., Montreal, Canada.

Paieškau brolių Jokubo ir Jono Makauskų ir Teodoros, Julijos ir k. Makauskaičių. Visi gyvena Amerikoje ir paeina gimimu iš Kurtavėnų parapijos, šiaulių pav. Tų pačių, arba žinančių meldžiu pranešti man šiuo antrašu:

Sr. Pranciškus Makauskas,
Calle Rio Taneiro 4132, Berisso, F. C. S.
Rep. Argentina.

PARSIDUODA

Puiki studija del traukimo paveikslų, su visais įtaisais. Apgyventa daugiausia svetimtaučiais, kaip tai: italais, lenkais, rusais ir lietuviais. Biznis puikiai eina. Priežastis pardavimo, silpstu ant akių sveikatos. Kreipkitės į

"Darbininko" Adm. (J. B.),
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Dabar laikas pirkti naujai išleistą maldaknygę "PULKIM ANT KELIŲ."

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išrad imų.

Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakaro.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adynos 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydo visokias ligas Priėkinis Aksinas.

419 Boylston St., Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviszkai

Ofiso valandos:
Ryt ais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9

536 Broadway, So. Boston.

JEIGU NEMOKI RAŠYTI

arba nori, kad raštas atrodytų gerai, tai nusipirk drukuojamą mašinėlę (Typwriter).

Karė pasibaigė ir atsidarys kelias į Lietuvą, reikės rašyti daug įvairių laiškų ir gavusiems laišką bus daug lengviaus perskaityti drukuotą.

Tokios mašinėlės pirmiaus parsiduodavo po $70.00, o dabar parduosime tik už $15.18. Kas pirks mašinėlę pridėsime dar knygą su nurodymais kaip dirbti vertės $1.00.

Pasinaudokite proga, nes visai ant trumpo laiko. Kreipkitės tiesiog, laišku arba ypatiškai į

S. S. POCIUS,
207 Harrison Ave.,
Boston, Mass.
207 Harrison Ave.,
Boston, Mass.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

Ar turi savo didelį paveikslą?

Jeigu ne, tai

ateik ir nusitrauk pusę tuzino kazinet ir gausi vieną didelį artistiškai padarytą paveikslą visai dovanai

Taip-gi norintis mokytis to amato gali atsišaukti:

J. J. DRIZA,
500 S. 2nd St., Priladelphia, Pa.

Bell Phone Dickinson 3095 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

ŠV. JONO EVANGELISTO PASKLIDIMĖS DR-JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Sioba, 4 Levant St., Dorchester, Mass. Telphone: Dorcester 6973—W.
VICE-PIRM. — Jonas Gelinis, 20 Winfield St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jonas Glineckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.
II PROT. RAŠT. — Marijona Brikaitė, 210 Silver Str., So. Boston.
FIN. RAŠT. — Povilas Petrauskas, 280 Fifth St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Naudžiūnas, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Jonas Urbonas, 145 Silver St., So. Boston.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus gruodžio 15.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pranas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Juozapas Vinkevičius, 147 W. 6-th St., So. Boston, Mass.
FINANSŲ RAŠT. — St. Noreika, 105 Silver st., S. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 244 D Str., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio Dr-ja Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, 164 Hanover St., Boston, Mass. Maloneikite visi ateiti ir daugiau naujų narių su savim atsivesti.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV. VALDYBOS ADRESAI.

SO. BOSTON, MASS.

Pirm. — T. Ašmenskienė, 359 Fourth St.
Vice pirm. — P. Giedraičiutė, 103 Sixth St.
Prot. Sekr. — M. Morkūniutė, 12 Lark St.
Fin. Sekr. — A. Lukoševičiutė, 377a Broadway,
Iždininkė — M. Mačiulintė, 42 Silver St.
Kasos globėjai: E. Plevokienė, M. Stukienė.
Maršalka — O. Mizgirdienė.
Board direktoriai: — M. Žilinskienė, P. Venienė, V. Songailienė, A. Kasinskaitė ir A. Čižuvienė.

Susirinkimai laikomi kas antrą utarininką kiekvieno mėnesio. 7:30 val. vakare Šv. Petro Bažnytinėje Salėje.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį; ji padarys veidą **TYRĄ, SKAISTĮ** ir **BALTĄ.** Prašalina šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dėžutės 75c. ir $1.00. Pinigus galite siųst popierinį dolerį arba stampomis.

DISTRIBUTOR WILBERT CO.
P. O. Box 772, Waterbury, Conn.

AŠ, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, ŠEKANČIAI RAŠAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur ieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas įsinyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitetia, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavoju Salutaras mylistų geradėjui ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS, CHEMICAL INSTITUTION, J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, **Chicago, Ill.**

SERGANTI ŽMONĖS ATEIKITE PAS MANĘ

su visokiomis chroniškomis, nervų arba komplikuotomis negalėmis, kurios reikalauja patarnavimo

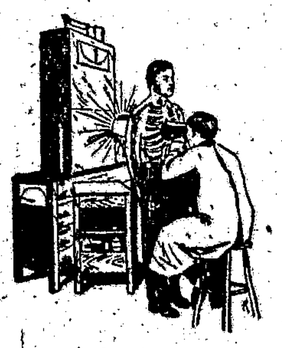

SPECIALISTO.

Mano Stebėtinas Pasisekimas

gydyme ligų, skaudamų ir chroniškų priguli nuo to, kad aš pašvenčiau savo gyvenimą ant tyrinėjimo tų ligų. Toliaus mano ofisas yra aprūpintas naujausiais instrumentais ir prietaisomis, elektrikos drebėjimo ir jokių išlaidų nepaisau, kad tik pagelbėjus mano ligoniams.

Ar Tamsta Kenti

silnumu nervų, silpnumo užpakalės (nugaros), Užmiršimo, Drebėjimo Širdies, Silpnumo plaučių, Nerangumo, Sunkiai jaučias, Skausmo galvos, Apsvaigimo, Neaiškaus matymo, Silpnumo sąnarių, Votčių, Slogų, Lašėjimo į gerklę, Pilvo skausmo, skausmo gerklės, apvilkto liežuvio. Šios ir daug kitų yra pirmas persergėjimas, kad Tamsta trotiji savo sveikatą ir pajėgas.

OFISO VALANDOS:— Kasdiena nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų

DR. KENEALY, Specialistas

Antros durys nuo Gayety Theatre
673 WASHINGTON ST., netoli Boylston st., Boston, Mass.